

Evangelická teologická fakulta Univerzity Karlovy

oponenský posudek na bakalářskou práci Lucie Skružné

PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY HIV POZITIVITY

vedoucí: Mgr. Vojtěch Sivek
oponent: Mgr. Anna Klimešová
prosinec 2007

Bakalářská práce se věnuje velmi zajímavému tématu, jehož zpracování není v oboru Pastorační a sociální práce až tak obvyklé. Motivace k napsání práce vyplynula ze studentčiny zkušenosti z praxe v londýnské organizaci poskytující zdravotní a sociální služby lidem HIV-pozitivním.

Studentka si klade za cíl postihnout psychologické aspekty HIV positivity se zvláštním důrazem na roli lékaře a dále přiblížit činnost Domu světla – pražské neziskové organizace pro HIV-pozitivní osoby.

Pojednání je zpracované na 42 stranách, jako příloha je připojen slovníček cizích pojmů, což je nástroj jistě užitečný. Bohužel však termíny ve slovníčku jsou řazeny náhodně, nikoli podle abecedy, což ztěžuje vyhledávání, a nikde nejsou uvedeny literární zdroje, podle kterých byl zpracován.

Kromě monografií a přehledových prací autorka vhodně využila také odborné články a informace z webových stránek.

V první části textu se pokusila zachytit odlišnosti mezi vyrovnáváním se se sdělením HIV positivity od vyrovnávání se se zjištěním jiné terminální diagnózy – u HIV positivity lze většinou ještě počítat s řadou let bez příznaků. Následuje část věnovaná vztahu lékaře a pacienta, v níž by se měl naplnit jeden ze stanovených cílů celé práce. Ve zpracování této kapitoly však nacházím zásadní nedostatky. Část 3.1 o vztahu lékař-pacient zůstává obecná a nevěnuje se specifikům pacientů s HIV. Části 3.2 až 3.5 působí nadbytečně, protože nejsou nijak uvedeny do souvislosti s problematikou AIDS. Jejich zařazení by bylo velmi vhodné, ale bylo by potřeba je vztáhnout k problematice HIV-pozitivity. V závěru práce je představena činnost Domu světla a jím poskytované služby.

V textu se nachází několik drobných nesrovnalostí. Např. protichůdná tvrzení, kdy na str. 30 se uvádí, že demence je častější až „v pozdních fázích nemoci AIDS“, ale současně také, že „je to první známka tohoto onemocnění“; či na str. 9 se dočteme, že dárkové krve jsou testovány na HIV pozitivitu od r. 1987, avšak podle informací na str. 11 už od roku 1985.

Na str. 19 je závěr ze studie snášenlivosti Čechů vůči menšinám interpretován nemístně jednoznačně. Uvedené informace nás k takovému závěru neopravňují. Pokud např. lidé HIV-pozitivní skončili šestí z šesti možností, může to být naopak „dobré“ – byli z nabídky označeni za nejméně „obtížné“. My ale nevíme, kolik možností v nabídce bylo, ani to, jakým způsobem bylo pořadí skórováno. Proto nám jen takto podaná informace příliš dobře neslouží.

Na str. 31 je citována diplomová práce Václava Běhounka (bez řádného uvedení citace!) a autorka zde nesprávně označuje psychózy a manické syndromy za organické poruchy. Buď došlo ke zkreslení převzaté informace, nebo byla informace opsána bez ověření správnosti.

Co se týče úrovně formálního zpracování, nejzávažnějším nedostatkem je asi nerespektování citačních norem.

Odkazy na zdroje informací jsou nejednotné a většinou nerespektují citační normy. U citací z webu chybí datum stažení informací, což je chyba zvláště u statistických dat na str. 12. U řady přímých citací není uvedena stránka (např. str. 14, 33, 34). A konečně na str. 21 je citován Jaro Křivohlavý a na str. 24 Helena Haškovcová, a to zcela bez uvedení zdroje! (Na str. 35 je dokonce přímá citace uvedená zcela bez odkazu na zdroj, takže neznáme ani autora ani publikaci. Pokud se jedná o motto, mělo by být náležitě uvedeno.)

Překvapující na formálním zpracování jsou nestandardně prováděné odkazy na poznámky pod čarou. Celkovou úroveň textu narušují gramatické chyby (převážně v čárkách ve větách či zkomolené tvary slov, jako „sifilitida“ na str. 16).

Celkově práce slibuje víc, než ve skutečnosti přináší. Cíl se jí dle mého názoru podařilo splnit částečně. Autorka se snažila zužitkovat své zkušenosti z praxe v Londýně a v Praze a částečně se pokusila je porovnat. Tato zkušenost by se však jistě dala vytěžit ještě více a poskytnout podrobnější představu o stylu práce v Londýně, jak to bylo maličko a slibně nakousnuto v úvodu. Dílčí cíl zachytit význam lékaře pro HIV-pozitivního pacienta přímo vybízí k praktickému výzkumnému šetření mezi pacienty i lékaři a je škoda, že se o to autorka nepokusila.

Práci **doporučuji k obhajobě**, a pokud bude náležitě obhájeno zacházení s literaturou, vynechání praktické části a zpracování kapitoly o vztahu lékařů a HIV-pozitivních pacientů, navrhuji hodnocení E – dostatečně.

Mgr. Anna Klimešová